

Oslossa ja Drammenissa

Kehittämiskuulumisia Norjasta 6.10.2026

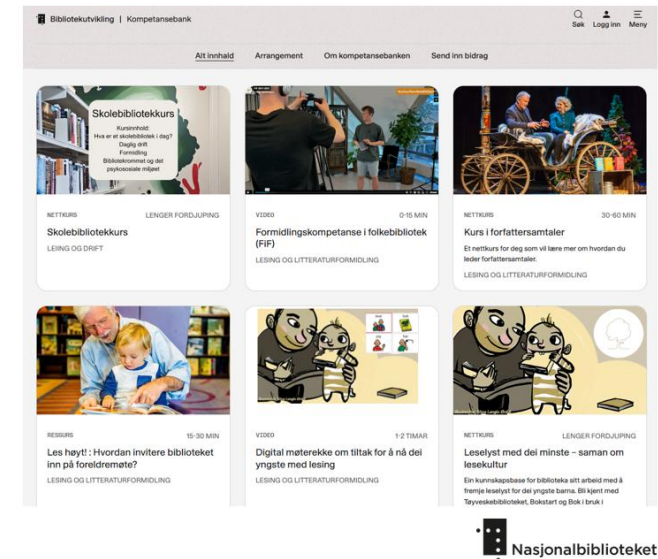
Tiina Rajala, AKE Porvoo

Kirjastokehittämistä Norjassa: Biblioteksutvikling.no

- <https://bibliotekutvikling.no/>
- Uutisia kirjastoille
- Rahoitusta ja hankemahdollisuuksia
- Kompetensbanken
- [Prosjektbanken](#) – norjalaisia kirjastoprojekteja 8 vuotta taaksepäin
- Kaikki yhdessä paikassa (toisin kuin Suomessa😊)

Kompetanse banken

- Library Learning [Hub](#)
- Online courses
- Tutorials
- Guides
- Calendar of events

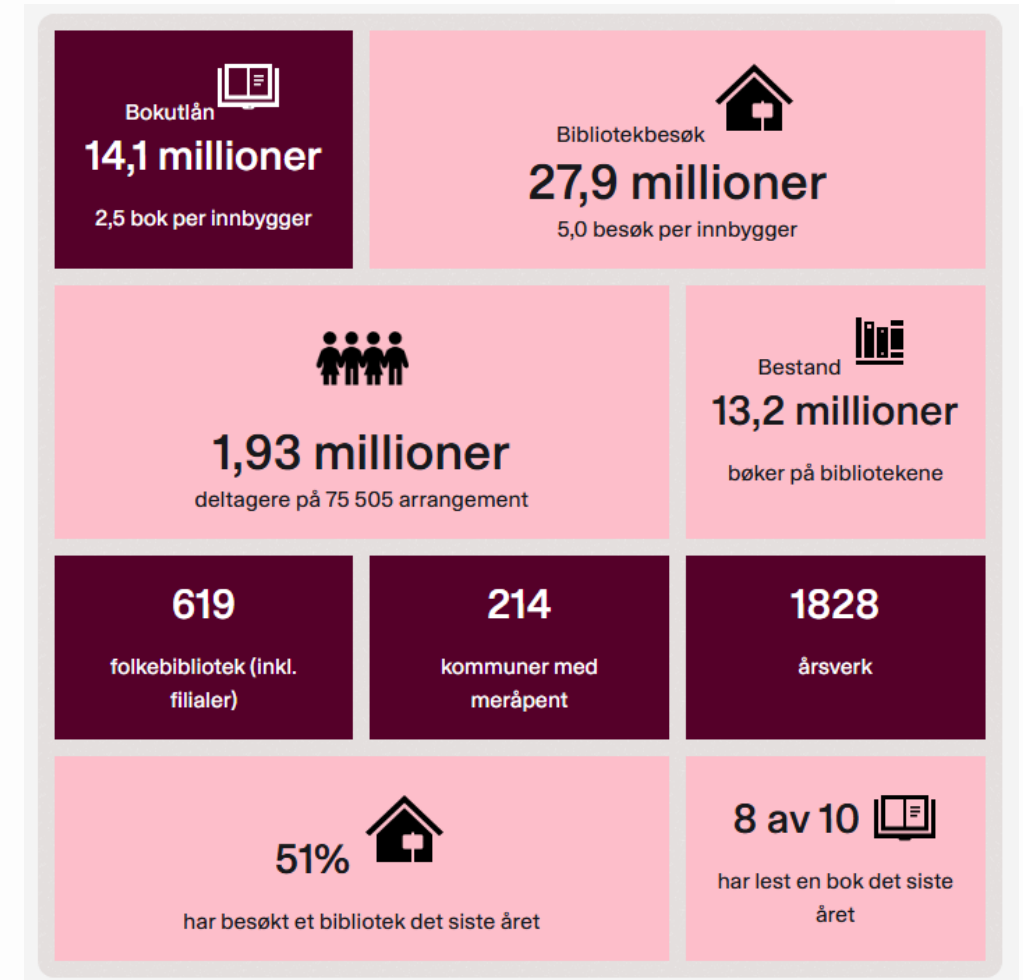
Tøyveske- bibliotek

«Read with me» - a collaboration between public libraries and kindergartens.

Norjan kirjastot yleisesti

- Julkisia kirjastoja 356 (647 jos lasketaan lähikirjastot)
- Koulukirjastoja 2915
- Vankilakirjastoja 40
- Sairaalakirjastoja 25
- Alueellisia kirjastoja 11
- 3 kirkon yhteydessä olevaa kirjastoa
- Yksi kirjastokortti -projekti – lainaa mistä vaan samalla kortilla

Kehittämisteemoja Norjan malliin

- **Lukutaitotyö:** Lukutaitostrategiassa korostuu lukemisen ilo, kohdennusta eri ryhmille, aikainen tavoittaminen
- **Osallisuus:** Aito mahdollisuus vaikuttaa kirjaston toimintaan, osallisuus myös lukutaitotyössä
- **Yhteisötyö:** Ympäröivä alue heijastuu kirjastoon ja sen toimintaan
- **Rohkea kohdentaminen:** 10-13-kirjastot, pienemmille kohderyhmille toimintaa ja tapahtumia
- **Epätyypilliset yhteistyötahot:** Elokvateatterit, kirkot, hammaslääkäriasemat
- **Paljon erilaisia rahoituskanavia:** Pankit, säätiöt, asuntojen rakennuttajat
- **Kestävä kehitys:** Fikseriet-toiminta, Week17, reuse week, Skogbiblioteket

Reading for pleasure

Sammen om lesing
Leselyststrategien 2024-2030

The strategy highlights the important role of libraries in:

- access to diverse literature
- literature promotion
- creating positive reading experiences
- cooperation with schools and kindergartens
- reaching children and families early

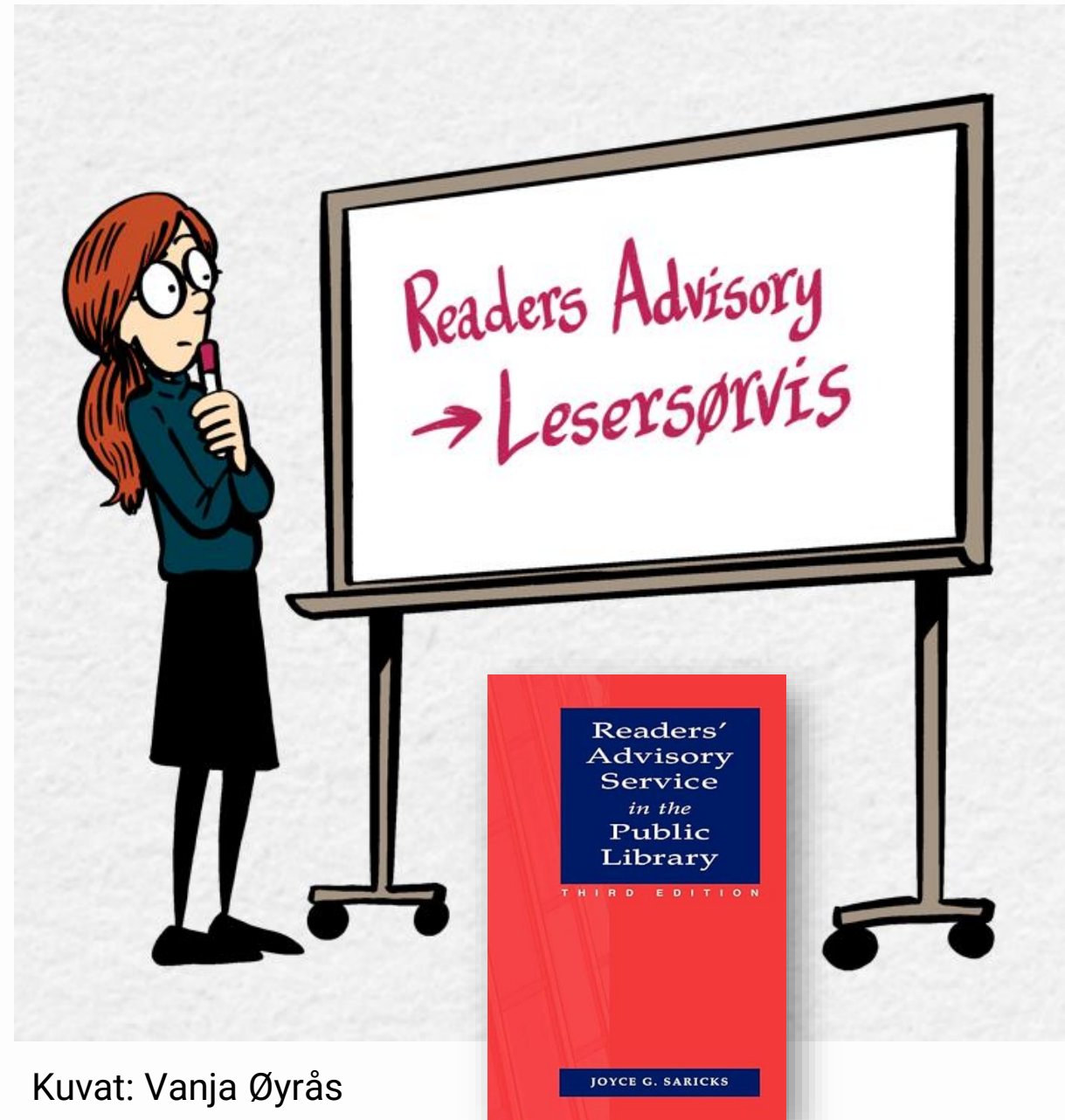
Reading for the youngest

- Educational resource that include:
- theory regarding reading aloud
 - different methods including Tøyvebiblioteket
 - practical materials ready for use
 - experiences from libraries in different parts of Norway
 - advice on how to establish collaboration with the kindergartens

Lesersørvis – apuväline kirjojen suositteluun

- Vanja Øyrås toi Amerikasta ajatuksen Readers' Advisorysta ja sovelsi sen Norjan olosuhteisiin
- Taustalla kirjastolakimuutos Norjassa 2014: Kokoelmista toimintaan
- Suosittelun apuväline, joka keskittyy kirjan miellyttäviin ominaisuuksiin: ***Mistä nautit, kun luit kirjaa?***
- Tutkimalla ominaisuuksia tarkemmin voidaan suositella vastaavanlaisia kirjoja
- Oppaat aikuisille ja lapsille, verkkokurssi ja kurssiohjaajia ympäri Norjaa
- Kurssi ruotsiksi myös [Digiteketissä](https://www.digiteketissä.se/)
- <https://www.lesersorvis.no/>

Kuvat: Vanja Øyrås

Kirjassa miellyttävät ominaisuudet

- Tempo
- Hahmot
- Äänensävy
- Miljö
- Juoni
- Kieli / Tyyli

TEMPO

KARAKTÄRER

TON

MILJÖ

HÄNDELSESFÖRLOPP

SPRÅK

PACING

CHARACTERIZATION

tone

FRAME

STORYLINE

STYLE

SoMe

københavnsbiblioteker ...

Københavns Biblioteker

1 639 innlegg 17,3k følgere Følger 4 311

Boginspiration og bibliotekskærlighed i dit feed.

Børnefamilier tjk @københavnsboernebiblioteker

Memes tjk... mer

🔗 bibliotek.kk.dk og 4 til

Langsomme bøger til en hurtig tid

Følg linjen, hvis du står i kø til ...

Det er uhyggeligt

Hvis du er mere til det tankevækkende end det uhyggelige

Charlotte WEITZE

ULVEMÆLK

Ulvemælk af Charlotte Weitze

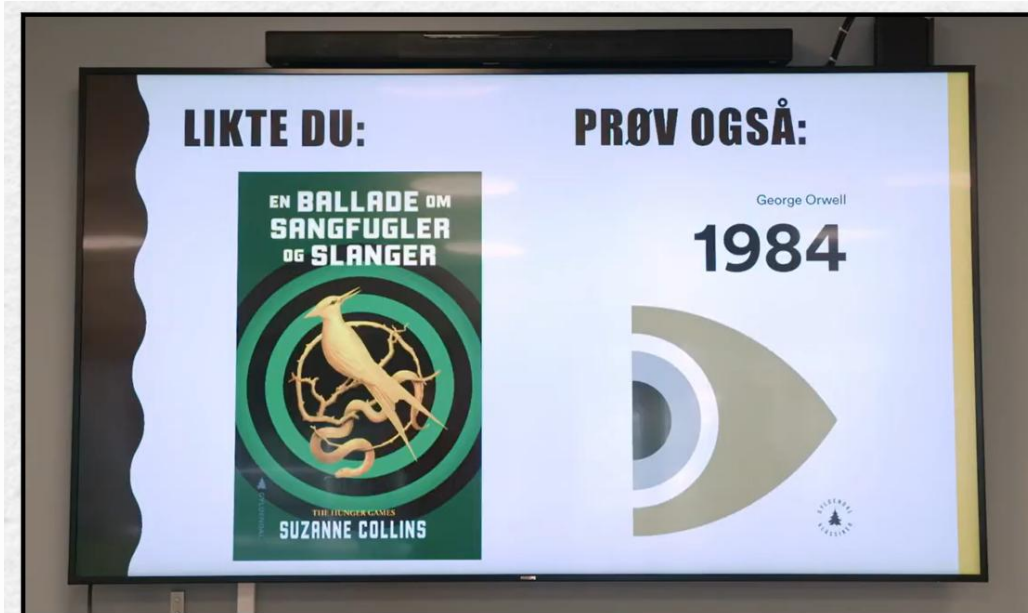

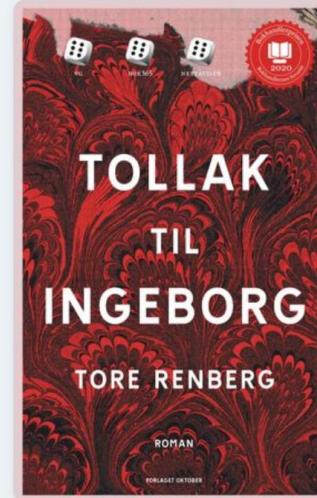
Foto: skjermdump nettkurs Lesersrvis

Foto: Vanja Øyrås

Mihin voi hyödyntää?

- Norjassa ominaisuuksilla on kuvailtu kirjoja Forrigebok-sovelluksessa ja pian myös kirjastojärjestelmässä – ominaisuuksien avulla voi löytää lisää samanlaista luettavaa
- Suosittelua niiden avulla voi tehdä asiakaspalvelussa, hyllyjen välissä, kirjanäyttelyissä, somessa...
- Ominaisuuksia voi käyttää myös pikaluvun apuna – strateginen lukeminen ja avainelementtien etsiminen
- Alustavia suunnitelmia suosittelutavan jalkauttamisesta myös Suomeen
- Aiheesta ruotsiksi AKE Porvoon sivuilla: <https://uudenmaankirjastot.fi/sv/nyheter/lesersorvis-ett-nytt-satt-att-tank-a-kring-boktips/>

Tollak til Ingeborg

Tore Renberg • 2020

Romaner • Hemmeligheter • Enkemenn • [Vis mer](#)

★ Bygdemiljø

★ Alderdom

★ Sær

★ Mørk

★ Tap av nærstående person

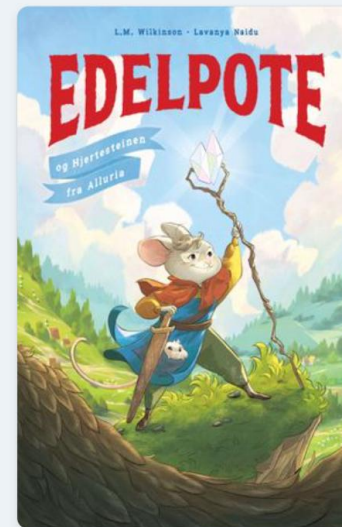
★ Tilbakeblikk

★ Utenforskap

- VINNER AV BOKHANDLERPRISEN 2020 - Dei kallar han Tollak til Ingeborg. Den gamle stabukken som bur oppe ved sagplassen. Alle veit at han har gjeitt på sin eigen måte. Alle veit kva han gjorde med dei gutane. Alle veit at ungane hans ikke kjem heim så ofte. Alle veit han tok til seg han dei kalla Oddotosken. Og alle hugsar den gode kona hans, Ingeborg. Men det er nok folk ikkje veit. Det er på tide å fortelje. Tore Renberg er kjend for sine lysande portrett av vanlege og uvanlege menneske, og ikkje minst norske menn – dei intressante antikkane. Lasse Klepp, den høgste sjenelagaren, den unge, den høge...

Suomalaisille tutkittavissa verkossa

Neste bok: <https://nestebok.no/>

Edelpote og hjertersteinen fra Alluria

L.M. Wilkinson • 2024

Fantasy • Romaner

★ Eventyrlig

★ Dyr og skapninger med menneskeadferd

★ Modig

★ Vennskap

★ Imaginært sted

★ Tidløs

★ Raskt tempo

Selv om Tiril Balderbrå er den minste musen på Platået, drømmer hun om å være som den legendariske heltene Edelpote, som gang på gang har reddet Alluria fra onde krefter. Når en skadet prins en dag dukker opp i landsk...

Hankepoimintoja Norjasta - Miehet

- Tausta: Miehet käyttävät vähemmän kirjaston palveluja
- Tavoitteena saada lisää miehiä kirjastoon ja luoda sosiaalista toimintaa ja kohtaamisia
- Hanke vielä menossa: tehty kysely ja yksittäisiä kokeiluja, tulossa vielä haastatteluja
- Tähän mennessä testattu:
 - Pelit ja shakki, metsästys ja kalastus, sijoittaminen, pienten lasten isät
- Miehet eivät ole yhtenäinen ryhmä, erilaisia kiinnostuksen kohteita ja yksilöitä
- Trailerikampanja leffateatterissa
- [Lue lisää hankkeesta](#)

Hankepoimintoja Drammenista – Nuoret

- Nuoret aktiivisesti mukana uuden tilan suunnittelussa
- Tapasivat arkkitehtejä ja tekivät itse materiaalivalintoja
- Teinien vanhempien kautta tavoitettiin suuri määrä nuoria
- Työpajoja nuorille, mukana sekä kirjastonkäyttäjiä että ei-käyttäjiä
- Nuorten omistajuus – ”Tämä on meidän paikka”
- Vastuullisuus, demokratiakasvatus, luottamus, kynnyksen madaltaminen
- Toiveissa kasvit, valaistus, kutsuva tunnelma, kirjoja, erilaisia tiloja ja toimintoja

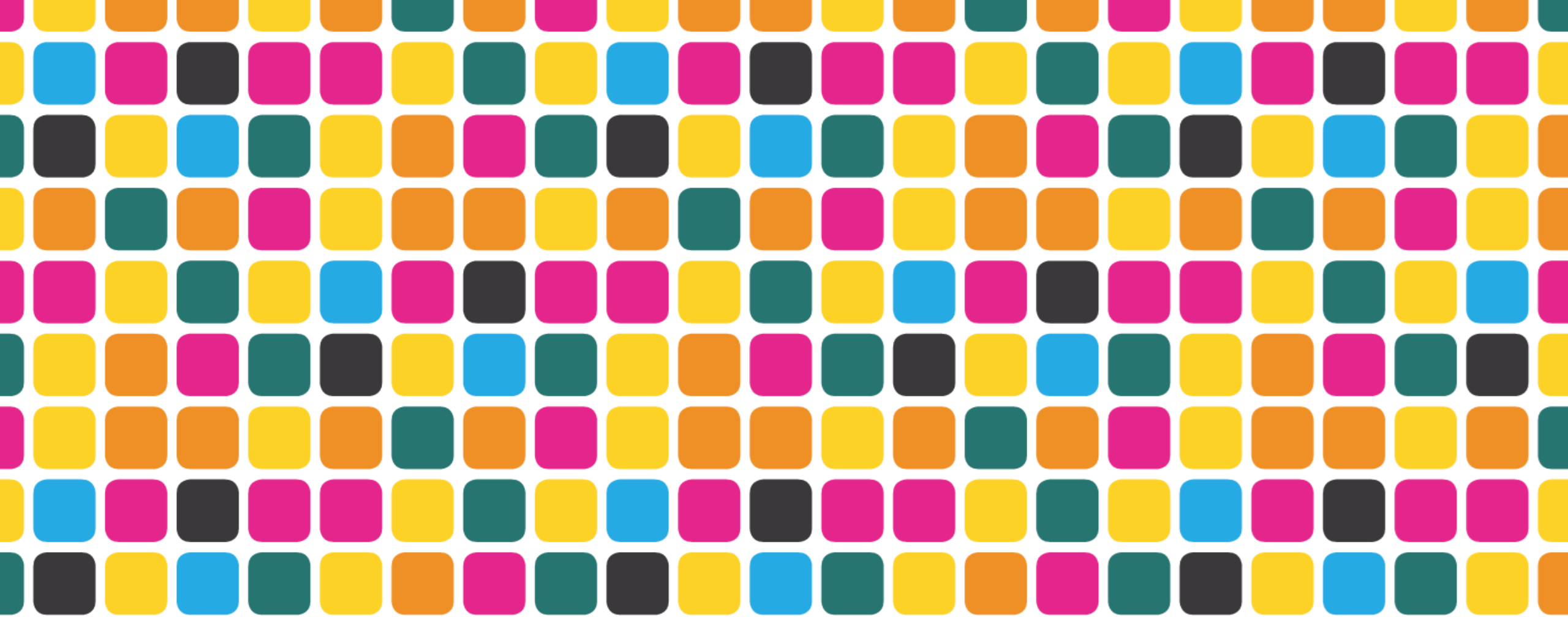

Hankepoimintoja: Skogens bibliotek

- Metsässä järjestettäviä ja metsäaiheisia aktiviteetteja: kirjaesittelyjä, sienikierroksia, tietokävelyitä, luentoja, kirjailijatapaamisia, lasten toimintaa
- Tavoitteena on herättää kiinnostusta kirjallisuutta, luontoa ja kestävää kehitystä kohtaan
- Säätiön rahoittama hanke, jossa on yhteistyökumppaneita luonto- ja hyötykasviyhdistyksistä ja -järjestöistä

<https://www.drammensbiblioteket.no/-/skogens-bibliotek>

Kirjastojen esittelyt

Vierailulla Kansalliskirjastossa

- Kansalliskirjasto: Oslossa ja Mo i Ranassa
- Tukevat kirjastoja kirjojen hankinnassa
- Rahoitus- ja hankemahdollisuuksia kirjastoille
- Digitaalinen säilyttäminen, fyysiset kokoelmat
- Tukevat kirjastoalan kehittämistä ja ylläpitävät biblioteksutvikling-sivustoa
- Yksi kirjastokortti -projekti – lainaa mistä vaan samalla kortilla

The Norwegian Literary System

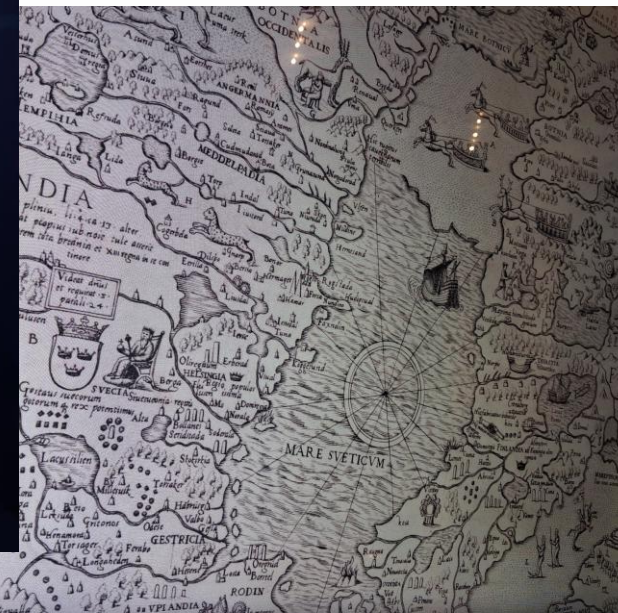
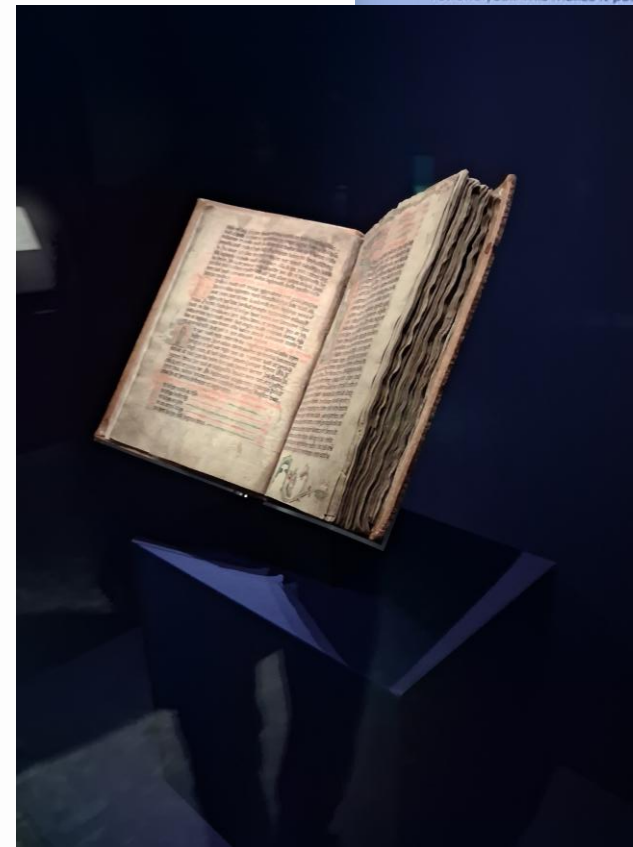
Purchasing scheme

The Norwegian book purchasing scheme. State funded programme administered by Arts Council Norway. Every year, between 550 and 1,500 copies of approximately 600 new titles are purchased and distributed to public libraries throughout the country. Established in the 1960s as a purchasing arrangement for Norwegian adult fiction and was quickly expanded to include literature for children and young adults. Has now been expanded with separate purchasing schemes for fiction and non-fiction in translation, Norwegian non-fiction for adults, Norwegian non-fiction for children and young adults, and graphic novels.

Fixed book price

For one year. This makes it possible for readers to obtain books at a similar price all over the country and for writers and publishers.

... at an affordable level and makes them more accessible to readers.

Deichman Björvika

Drammen

- Asukkaita 106 000, pääkirjasto ja 3 sivukirjastoa
- Osallisuutta ja hienoja hankkeita
- 18-35-vuotiaiden lukupiiri
- Nuorten suunnittelema nuorten kirjasto
- Hanke: Miesten kirjasto
- Hanke: Skogbiblioteket
- Kestävää kehitystä: Fikseriet-tila, Reuse week- ja Week17-tapahtumat
- Tulossa tekoälyprojekti The human and the Machine

Paikallista AKEa tapaamassa Drammenissa

Tutustumis-
kohteena
alueellinen
kehittämiskirjasto
joka vastaa
kirjastotoiminnan
kehittämisestä
Oslo lähialueella
(Akershus,
Buskerud ja
Østfold)

The County Library

- The Library Act, [Bibliotekloven-engelsk.pdf](#)
- Section 6. General provisions
The county council shall take care of regional library tasks and regional library developments, including providing advice to local authorities, providing library-related guidance and assistance and arranging meetings and courses on library issues. The county council may establish agreements concerning common library operations and lending cooperation with one or more municipalities.

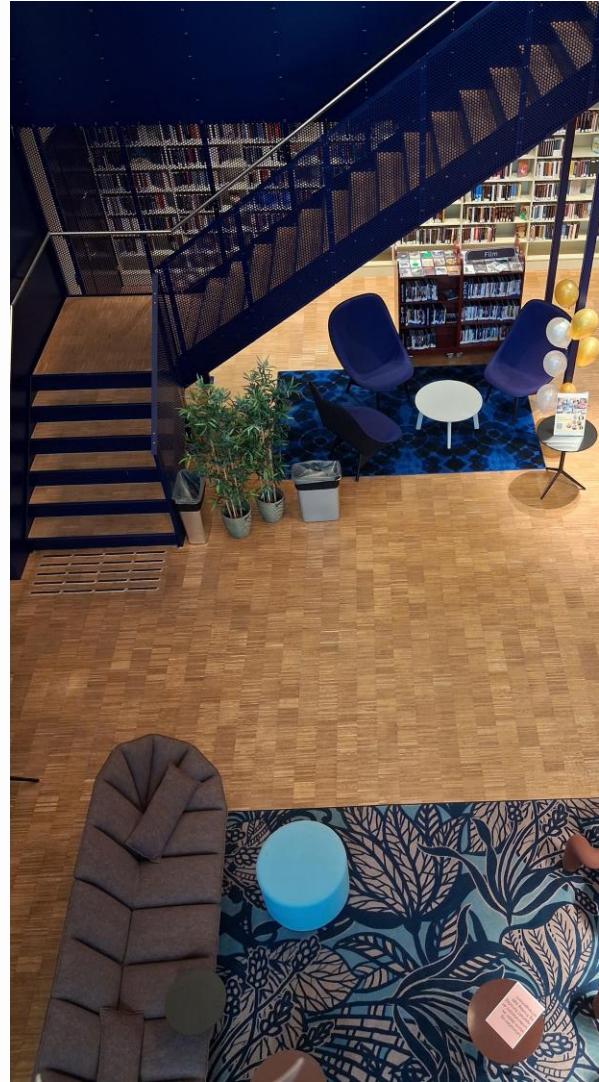
Typical tasks for us:

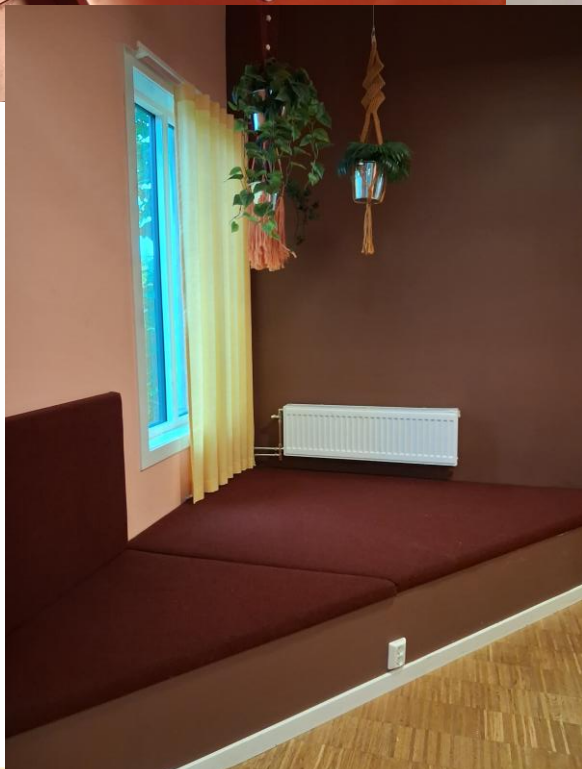
- Advisory services for municipalities and library staff
- Competence development and networks for library staff
- Shared library services for all libraries, such as library transport and e-books, including partial funding
- Project development and project support
- Develops marketing campaigns/materials in collaboration with libraries to promote library service

Laajempi tehtäväkuva, mm.
kirjastopartiot

Holmlia

- Perheiden tavoittaminen
- Ympäröivä yhteisö heijastuu kirjastoon
- Benjamin-huone – kunnioittaa muistoa ja nostaa esiin rasismi- ja monikulttuurisuusteemoja
- Trivselsvård – kirjastohoustit apuna tilojen valvonnassa

Biblo Holmlia

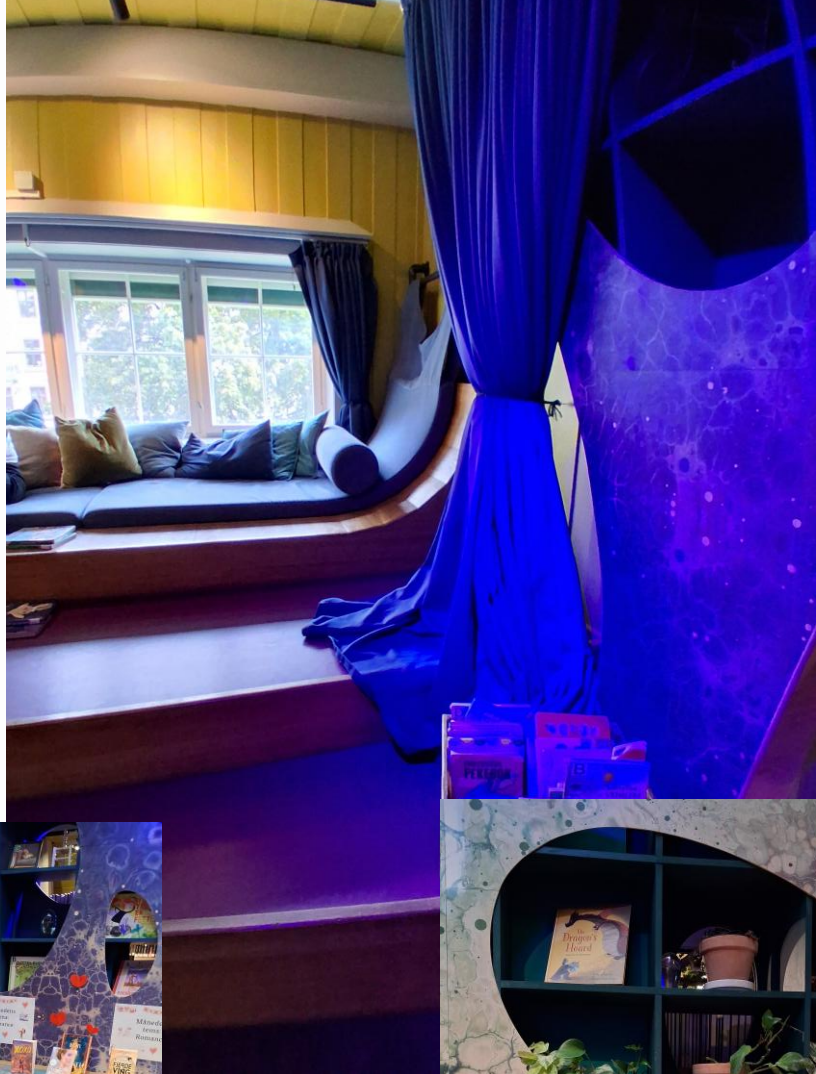
- 10-13-vuotiaille ikärajattu kirjasto
- Pelikasvatusta, bingoa, nuudelipäivä, kokkauspajoja, ääneenlukua, kouluvierailuita, demokratiakasvatusta, kestävää kehitystä...

Grünerlokka

- Kaunis rakennus vuodelta 1914
- Kirjastopuutarha
- Viihtyisää oleskelukirjasto
- Serieteket – sarjakuvakirjasto
- Siemenkirjasto

Grünerlokka
lapsille ja nuorille